

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/43/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319207256
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8319207256.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu: J. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, XXX XX Baškovce, proti žalovanému: De Sol investment s. r. o., Kaprova 42/14, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 241 94 077, právne zastúpený: Mgr. Martinou Pekárovou, advokátkou, so sídlom Krátky lán 138/8, 160 00 Praha, Česká republika, IČ: 443 95 469, v konaní o zaplatenie 105.000,- eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č. k. 10C/11/2019-90 zo dňa 24.09.2020, takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie a vracia vec súdu 1. inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd 1. inštancie konanie zastavil a žalovanému priznal vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a podľa ust. Nariadenia Rady (ES) č. 1215/2012 z 12 decembra 2012 o právomocí a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Nariadenie Brusel I“). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie platobným rozkazom č. k. 10C/11/2019-57 zo dňa 19.05.2020 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 128.500,- eur s prísl. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný odpor, v ktorom namietal vecnú a miestnu príslušnosť Okresného súdu Humenné. Súd 1. inštancie zistil, že žalovaný má sídlo na Slovensku a žalovaný v Českej republike, preto v predmetnej veci ide o cezhraničné konanie, resp. konanie s medzinárodným prvkom. Dospel k záveru, že Okresný súd Humenné na predmetné konanie nemá právomoc, nakoľko žalovaný je osobou s bydliskom v inom členskom štáte a na konanie sa nevzťahuje osobitná ani výlučná právomoc podľa Nariadenia Rady. Z tohto dôvodu konanie zastavil. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP, tak že priznal náhradu trov konania žalovanému, pretože zastavenie konania zaviniť žalobca tým, že podal žalobu na nepríslušnom súde.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že v roku 2019 podal trestné oznámenie voči žalovanému na kriminálnej polícii v Y., kde podanie neprijali z dôvodu, že zmluva bola podpísaná na T. a peniaze žalobca dostal taktiež na T. a odkázali ho podať trestné oznámenie na T.. Polícia v X. z neznámeho dôvodu zastavila vyšetrovanie trestného činu, a teda ak sa trestný čin stal na T. domáhal sa pohľadávky na Okresnom súde v X.. Súd v X. v platobnom rozkaze rozhodol správne. Ďalej uviedol, že za platobný rozkaz zaplatil 315,- eur a teraz od neho súd žiada zaplatiť aj súdne poplatky.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že odvolanie nespĺňa náležitosti v zmysle CSP. V odvolaní nie je uvedené v akom rozsahu sa napáda, neobsahuje odvolacie dôvody ani odvolací návrh. Odvolanie považoval za nezrozumiteľné, nejednoznačné a vnútorne rozporné. Žalovaný podáva nedôvodné trestné

oznámenia a žaloby, pričom ako poškodená sa cíti žalovaná, nakoľko vynakladá finančné prostriedky na právne zastúpenie. Bol toho názoru, že žalobca orgány ČR a SR doslova šikanuje a vydiera. Poukázal na vyjadrenia žalobcu v priebehu konania s tým, že tieto považoval na hrane poriadkovej pokuty za hrubo urážlivé. Civilné sudy nemajú plniť úlohu zástupcu žalobcu. Ďalej uviedol, že Okresný súd Humenné postupoval správne, keď platobný rozkaz zrušil a priznal žalovanej náhradu trov konania. Je evidentné, že nie je daná miesta a vecná príslušnosť súdov Slovenskej republiky. Keďže žalobca v odvolaní neuvádza žiadne skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že Okresný súd Humenné postupoval nesprávne navrhol, aby odvolací súd odvolanie odmietol alebo uznesenie súdu 1. inštancie ako vecne správne potvrdil a priznal žalovanej náhradu trov odvolacieho konania.

5. Žalobca v duplike uviedol, že žalovaný ho okradol o peniaze preto nemá na právnikov. Ďalej uviedol, že žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu klamal a ani nevedel, kto ho vlastne žaluje, či žalobca alebo jeho dcéra a celú situáciu zamotali do omylu. Následne uviedol to čo v odvolaní, dodal, že nikto nikoho nešikanuje a požiadal, aby súd rozhodol postupom, ktorý mu zákon dovoľuje.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie, osobou oprávnenou (§ 362 ods. 1, § 359 CSP), preskúmal rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že rozhodnutie je potrebné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

7. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky implikované aj v čl. 46 ods. 1 ústavy. Odôvodnenie rozhodnutia je tou časťou, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Zákon stanovuje zákonné požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku (§ 220 ods. 2 CSP) tak, aby z neho bola zrejma jeho opodstatnenosť, zákonnosť, spravodlivosť. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namietat konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní opravných prostriedkov. Je nevyhnutné, aby text odôvodnenia nebol len popisný a formálny, ale aby naopak obsahoval jasné a logické argumenty, ktoré sú konzistentné a navzájom si neodporujú.

8. Podľa kapitoly II, článku 4, bod 1 Nariadenia Brusel I, ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

9. Podľa článku 5 bodu 1 Nariadenia Brusel I, osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe kritérií upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly.

10. Podľa čl. 7 bodu 1 Nariadenia Brusel I, osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v inom členskom štáte

a) v zmluvných veciach na súdoch podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby;

b) na účely tohto ustanovenia, ak sa účastníci zmluvy nedohodli inak, je miestom zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby:

- pri predaji tovaru miesto v členskom štáte, kam sa podľa zmluvy tovar dodal alebo mal dodať, - pri poskytnutí služieb miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť;

c) ak sa neuplatní písmeno b), uplatní sa písmeno a).

11. Z vyššie uvedeného Nariadenia Brusel I vyplýva, že všeobecným kritériom na určenie (tzv. hraničným určovateľom) vo vzťahu k určaniu do právomoci súdu ktorého členského štátu patrí prejednanie veci a rozhodnutie o nej, je bydlisko žalovaného. Bydlisko žalovaného, bez ohľadu na jeho štátnu príslušnosť, je kľúčovým kritériom na určenie všeobecnej príslušnosti. Toto kritérium sa uplatní vždy, pokiaľ samotné nariadenie neustanovuje inak (ako napríklad v prípade výlučnej právomoci). Pokiaľ prichádza do úvahy pri určení právomoci aplikácia pravidiel na určenie všeobecnej právomoci a zároveň osobitnej právomoci, potom je právom žalobcu zvoliť si, ktoré z kritérií použije. Osobitná právomoc zakotvuje právo v určitých, nariadením vymenovaných prípadoch, žalovať osobu s bydliskom na území jedného členského štátu v druhom členskom štáte. Možno ju chápať ako alternatívu k všeobecnému pravidlu

určenia právomoci, pričom rozhodnutie, ktoré pravidlo žalobca použije závisí výlučne na jeho vôli, keďže mu nariadenie priznáva právo výberu.

12. Súd 1. Inštancie zastavil konanie z dôvodu, že žalovaný je osobou s bydliskom v inom členskom štáte a na predmetné konanie sa nevzťahuje osobitná alebo výlučná právomoc podľa Nariadenia Brusel I. Odvolací súd považuje záver súdu o nedostatku vecnej a miestnej príslušnosti založenom na vyššie uvedenom prostom konštatovaní za predčasný. Z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva, na základe čoho súd prvej inštancie vyhodnotil, že sa na konanie nemôže vzťahovať osobitná ani výlučná právomoc, ani to či sa súd prvej inštancie oboznámil s predmetom zmluvy o pôžičke (č. I. 7 spisu) uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným a miestom plnenia zmluvy, kedy by mohol vylúčiť, resp. aplikovať osobitnú právomoc v zmysle čl. 7 Nariadenia Brusel I. Pokiaľ ide o výlučnú právomoc súdov na prejednanie sporu, táto je upravená v 6. Oddiele, čl. 22 a nasledujúce Nariadenia Brusel I. Ide o pravidlá určujúce právomoc súdov, od ktorých nie je možné sa odkloniť ani dohodou, a ktoré majú prednosť pred všeobecným kritériom určenia právomoci, teda bydliskom žalovaného. Súd 1. inštancie vyslovil, že v predmetnej veci nie je daná ani výlučná právomoc súdov, avšak ustanoveniami Nariadenia Brusel I, týkajúcimi sa výlučnej právomoci súdov sa bližšie nezaoberal.

13. Judikatúra najvyššieho súdu za prípad odňatia možnosti konať pred súdom považuje medziiným aj postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietne zaoberať meritom veci (odmietne podanie alebo konanie zastaví alebo odvolací súd odmietne odvolanie) hoci procesné predpoklady pre taký postup nie sú dané (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 3 Cdo 231/2008, 4 Cdo 20/2001).

14. Odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu 1. inštancie je nepreskúmateľné, nakoľko sa opiera o skutočnosti, ktoré v konaní neboli zisťované. Keďže záver súdu prvej inštancie o nedostatku právomoci súdu je predčasný, konanie je postihnuté vadou vyplývajúcou z § 365 ods. 1 písm. b) CSP, teda súd žalobcovi nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) zrušil a vec mu vrátil a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

16. Úlohou súdu 1. inštancie bude opätovne posúdiť žalobou uplatnený nárok v spojitosti s námietkou nedostatku miestnej a vecnej príslušnosti v zmysle pravidiel riešenia sporov s medzinárodným prvkom v Nariadení Brusel I a popri prípade aj iných relatívnych právnych predpisov (zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesom). Ak súd 1. inštancie dospeje k záveru, že nie je daná jeho vecná a miestna príslušnosť, nové rozhodnutie náležite odôvodní tak, aby odôvodnenie nielen formálne spĺňalo náležitosti požadované ust. § 220 ods. 2 CSP, ale aby i materiálne zodpovedalo kritériám spravodlivého odôvodnenia. V opačnom prípade bude jeho úlohou v konaní pokračovať.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).